

Zkáza Pompejí

V 18. století narazili dělníci při stavbě venkovského panského sídla na zasypané město. Masy lávy a popel zakonzervovaly dokonale vše tak, jak to bylo v okamžiku katastrofy. I dnes tak máme možnost uvidět živoucí obraz starověkého římského města.

Ulice byly jen tak široké, aby jimi projel dvoukolový vůz. Chodníky po stranách ležely výše než silnice. V dlažbě byly vyjeté hluboké brázdy. Na místním tržišti v centru města stály chrámy zasvěcené různým bohům. V největší městské budově - tržnici byly umístěny i městské úřady a soud. Ve speciálním výklenku byly kalibrované a oceňované kontrolní váhy pro ochranu zákazníků a poctivost prodeje.

V některých domech na okraji města se zachovalo zařízení na praní prádla. Římané neznali mýdlo, a tak používali na praní a čištění oděvů a látek lidskou a zvířecí moč kvůli obsahu amoniaku. Ve větších městech se běžně vyskytovaly v podzemí nebo na krajích cest sběrné nádrže či nádoby na moč, napojené na kanalizaci. Ty byly zřizovány magistrátem a pak pronajímány tzv. fullones, kteří moč sbírali a používali na praní prádla. Tato živnost byla velmi výnosná, ale náročná a také opovrhovaná kvůli zápachu.

V obytných domech byly ložnice, koupelny, jídelny, velké kuchyně a předsíně. Pokoje byly větší a vyšší než ve srovnatelných domech v řeckých Athénách za časů Periklových.

U bohatších majitelů domů byly podlahy zdobené barevnými mozaikami. Stěny byly zdobené barevnými ornamenty a obrazy z dějin a legend. Ve sloupových dvorech byly často mramorové či bronzové sochy původem z Řecka.

V některých domech byly nalezeny zbytky jídla, které prchající ponechali na svých stolech. Byly to ryby, uzeniny a drůbež. U chudých lidí pak chléb a jáhlová kaše. Nábytek u majetných lidí byl vkusný a nákladný, obzvláště velké leštěné dřevěné jídelní tabule byly velmi cenné. Nádobí bylo většinou – na rozdíl od hliněného řeckého – měděné, stříbrné nebo ocelové. Našlo se i pár kusů vzácného porcelánu, původem zřejmě z daleké Číny. V jednom z domů bydlela rodina bankéře, který nechal své poklady strážit ostrým a velkým psem. Na prahu přede dveřmi byl mozaikový nápis: „Cave Canem“ (střež se psa). V jednom z pokojů byly účetní knihy se spoustou voskových tabulek se jmény zákazníků a s pohledávkami.

V jiném domě, který patřil pekaři, leželo v jedné místnosti 81 bochníků kulatého chleba o váze cca 1 kg. Brzy ráno musela být pekárna otevřená a i jinde v tavernách, stáncích s občerstvením a hospodách „na stojáka“ vládl jistě velmi čilý ruch.

Mnohé vyprávějí i nástěnné malby v domech. Znázorňují scény z řeckých eposů, neboť bylo zcela běžné, že vzdělaní lidé mluvili řecky a vlastnili řecky psanou literaturu.

Na vnějších stěnách jsou k poznání různé nápisy, reklamní slogany, urážky politiků, hesla a vzkazy i neslušné obrázky, kterými se bavili místní teenageři.

- 1) Proč se lidé v historii i v současnosti usazovali a stále usazují v blízkosti nečinných či zdánlivě nečinných sopek, jaké to může mít výhody (vlastní názor)?
- 2) Najdi v textu rozdíly mezi životem bohatých a chudých římských občanů císařství v 1. st. n. l.
- 3) Kolik let uplynulo od zkázy Pompejí?
- 4) Které vlastnosti či zvyky máme s Římany i dnes společné? Vysvětli na základě poznatků z textu. Které věci byly naopak odlišné?
- 5) Najdi v textu odkazy na dějiny antického Řecka, kdo byl Periklés?